

mom. Razvilo se je v pravokotnem prostoru med nekdanjim srednjeveškim obzidjem Novega trga, Ljubljano, Gradaščico in današnje Emonsko cesto kot naselje podložnikov nemškega viteškega reda. Večina prebivalcev se je ukvarjala z ribištvo in čolnarstvom, vsem pa je bilo skupno intenzivno obdelovanje vrtov. Jedro predmestja predstavlja Krakovska in Kladezna ulica, gosto zazidani z večinoma pritličnimi hišami, obrnjenimi proti ulici. Za hišami se proti zunanjemu robu vlečejo v dolgih pasovih zelenjavni vrtovi.

Eiprova ul. s Trnovskim pristanom je najstarejši del Trnovega s še deloma ohranjeno srednjeveško parcelacijo. Strnjena občestna zazidava se prilagaja strugi rek Ljubljane in Gradaščice in ustvarja značilno usločeno gradbeno linijo, kar je značilnost nekdanjega predmestja ob rečnih bregovih.

Območju Krakova, Eiprove ulice in Trnovskega pristanišča so ambientalno in funkcionalno neodtujljivi bregovi Gradaščice, Ljubljane ter trije mostovi, ki povezujejo Krakovo s Trnovim. Današnje arhitektonsko zasnovo je bregovom Gradaščice in Ljubljane dal arhitekt Plečnik, ki je z gradbenimi in arhitekturnimi posegi obe reki vključil v obstoječo zazidavo in poudaril njun elementarni naravni značaj. Pri tem so pomembne stopnišaste povezave vodne in kopne površine, balkonski pomoli ter drevoredi in posamezna drevesa divjih kostanjev, brez in vrb žalujk. V območju urbanističnega spomenika, razglašamo tudi posamezne nepremične dele naravne in kulturne dediščine, ki imajo ugotovljeno posebno kulturno znanstveno, zgodovinsko in estetsko vrednost.

Obvezna sestavina odloka o razglasitvi je navedba imetnikov kulturnega in zgodovinskega spomenika, saj največ določb zakona o naravnih in kulturni dediščini zadeva imetnika. Imetnik ima pravico do brezplačnih napotkov o ravnanju s spomenikom ter o uresničevanju drugih pravic in obveznosti v skladu z zakonom. Dolžan pa je vzdrževati in varovati spomenik, obveščati o spremembah na spomeniku, najpomembneje pa je, da sme posegati v spomenik le v skladu z varstvenimi režimi in ob predhodnih soglasjih strokovne organizacije za varstvo ter po njenih napotkih. Imetnik spomenika je po določbi iz 154. člena zakona o davkih občanov (Uradni list SRS št. 32/85) oproščen plačila davka na posest stavb.

Pravne obveznosti in odgovornosti imetnikov spomenika oziroma znamenitosti ter vlogo strokovne organizacije, ki nastopa do imetnika zaradi zaščite spomeniško-varstvenih interesov, določa zakon o varstvu naravne in kulturne dediščine.

Posebno pomembne določbe akta o razglasitvi so določbe o režimih varovanja znamenitosti, katerih namen je ohraniti obstoječe lastnosti spomenika in tudi obstoječo namembnost.

Za kršitev določil tega odloka se smiselno uporabljajo kazenske sankcije, predpisane z Zakonom o naravnih in kulturni dediščini ter drugimi posebnimi predpisi.

Upravni organi občine imajo pomembno vlogo pri nadzoru nad izvajanjem razglasitvenega akta. Pri vseh upravnih odločitvah o kakršnekoli poseganju v prostor oziroma objekte morajo spoštovati in uveljaviti varovanje razglašene spomenika. Upravni organi, pristojni za nadzor in za upravno kazenski oz. kazenski pregon morajo pri svojem delu poudarjeno preprečevati dejanja in ravnanja, ki bi ogrožala vrednote spomenika.

Stroške izdelave strokovnih osnov pokriva občina, za kar so bila zagotovljena sredstva v proračunu za leto 1985 in 1986.

PREDLOG PREDLAGATELJA

Izvršni svet skupščine občine Ljubljana Vič-Rudnik je na 175. seji dne 19/2 1986 obravnaval predlog dogovora o usklajevanju meril za določanje območij, na katerih se plačuje nadomestilo za uporabo stavbnega zemljišča in meril za določanje višine nadomestila ter sklenil, da ga posreduje občinski skupščini v obravnavo s predlogom, da k njemu pristopi.

IZVRŠNI SVET

DOGOVOR

o usklajevanju meril za določanje območij na katerih se plačuje nadomestilo za uporabo stavbnega zemljišča

Osnutek Dogovora o usklajevanju meril za določanje območij na katerih se plačuje nadomestilo za uporabo stavbnega zemljišča in meril za odmero tega nadomestila je bil objavljen v delegatski prilogi Naše komunne št. 1 z dne 14. 1. 1986.

Osnutek sta obravnavala zbor združenega dela in zbor krajevnih skupnosti na seji dne 29. 1. 1986 in imela na osnutek naslednje pripombe – zbor združenega dela in zbor krajevnih skupnosti

k 5. členu

– zakon o stavbnih zemljiščih določa v 1. alineji 61. člena »opremljenost stavbnega zemljišča s komunalnimi in drugimi objekti in napravami in možnost priključitve za te objekte in naprave.« Dogovor ne predvideva možnosti priključka, kar bi moral. Moral pa bi tudi opredeliti to zakonsko določbo, saj ravno pri telefonu, kjer je možnost priključka, ni pa številki, te možnosti občani in drugi ne morejo koristiti. Kako ravnati v takih in podobnih primerih,

– nadalje ta člen predvideva po pet stopenj komunalne opremljenosti, ki pa so po našem mnenju preveč zavezujoče, posebno glede njihove izvedbe. Primer: območje, ki bi sicer spadalo v prvo stopnjo (maksimalno) nima telefonskega ali električnega omrežja v kabelski izvedbi, zaradi tega ne bo ne v prvi ne v drugi, ampak šele v tretji oz. četrti stopnji opremljenosti. Zato predlagamo, da se upošteva le število priključkov, te priključke pa se glede na njihovo pomembnost ovrednoti (točkuje).

k 7. členu

– v prvi alineji predlagamo, da se naštejejo naslednje dejavnosti: zunanja trgovina, trgovine na drobno in debelo, predstavnštva, turizem, gostinstvo, obrtne dejavnosti in podobno. Vsi ti imajo na lokacijah, kjer so, lahko izjemne ugodnosti za pridobivanje dohodka.

k 9. členu

– zakaj dogovor uporablja izraz odstotne točke, ta terminus ni razumljiv in zanima nas, zakaj dogovor določa takšna razmerja med posameznimi odstotnimi točkami in če to zagotavlja popolnejše zajemanje mestne rente,

– točka b) – mnenja smo, da mora biti smotrna uporaba zemljišča stimulirana z odbitnimi točkami, ne pa »kaznovana« s pribitimi točkami in predlagamo, da se odstotne točke določajo ločeno glede na lego, namembnost in smotrnost uporabe.

k 11. členu

– predlagamo, da se ta člen črta, oz. da možnost občinam, da ga upoštevajo pri oblikovanju odloka pali pa ne. V Ljubljani bo naslednji samoprispevek namenjen izgradnji nekaterih pomembnih komunalnih objektov in bi bili lahko vsi upravičenci plačila nadomestila oproščeni nadomestila, nekateri celo dvakrat.

k 12. in 13. členu

– predlagamo, da se črtata dva člena, ker ne vidimo potrebe po odboru podpisnic. Ko bo dogovor podpisnic sprejet, bodo občine same upoštevale njegovo vsebino v svojih odlokih, za to delo ni potreben noben odbor.

– Zbor krajevnih skupnosti pa je sklenil, da 11. člen Dogovora ostane tak kot je v osnutku dogovora, ker bi bilo nujno upoštevati prispevke krajanov izvenmestnih krajevnih skupnosti, ki so vlagali v izgradnjo komunalnih naprav in jih zato za določen čas oprostili plačevanja nadomestila, oziroma jim nadomestilo delno znižati.

Predlagali so tudi, da se dogovor dopolni z grafičnimi predlogi.

Pripombe na osnutek je obravnavala delovna skupina za pripravo dogovora pri Združevanju slovenskih občin, ki je tudi pripravila predlog Dogovora z dne 30. 1. 1986.

Pri pripravi predloga je delovna skupina upoštevala večino pripomb.

Pripombe zbora združenega dela in zbora krajevnih skupnosti so bile upoštevane pri pripravi predloga in sicer:

– pripomba na 5. člen Osnutka dogovora je bila upoštevana delno. Pri stopnjah komunalne opremljenosti so posamezni komunalni objekti naštetni brez obvezujoče izvedbe.

– pripomba k 7. členu je v celoti upoštevana in je dana občinam možnost, da v odlokih o nadomestilu za uporabo stavbnega zemljišča same določajo gospodarske dejavnosti, ki imajo zaradi ugodne lokacije večje možnosti ustvarjanja dohoka.

– v 9. členu so spremenjene odstotne točke v odstotke.

– upoštevana je bila pripomba zbora krajevnih skupnosti in je 11. člen ostal nespremenjen.

– sprejete so bile tudi pripombe na 12. in 13. člen. Za spremljanje izvajanja Dogovora je zadolžena sekcija za stanovanjsko in komunalno gospodarstvo pri skupnosti slovenskih občin.

– grafični prikazi bodo sestavni deli odlokov.

V predlogu dogovora o usklajevanju meril za določanje območij na katerih se plačuje nadomestilo za uporabo stavbnega zemljišča ni drugih bistvenjših sprememb, zato menimo, da glede na dejstvo, da je bil osnutek dogovora objavljen v celoti ni potrebno ponovno objavljati predloga dogovora.

predlog

PREDLOG PREDLAGATELJA

Izvršni svet skupščine občine Ljubljana Vič-Rudnik je na 176. seji dne 26/2-1986 obravnaval Samoupravni sporazum o združevanju sredstev amortizacije krajevnih skupnosti in sklenil, da ga posreduje zboru krajevnih skupnosti skupščine občine Ljubljana Vič-Rudnik v informacijo in predlaga krajevnim skupnostim, da ga podpisajo do 15. aprila 1986.

IZVRŠNI SVET

Z namenom, da bi zagotovil čimbolj smotrno uporabo sredstev amortizacije, sklepamo krajevnih skupnosti občine Ljubljana Vič-Rudnik (v nadaljnjem besedilu: udeleženke), v skladu s 43. členom Zakona o amortizaciji družbenih sredstev (Uradni list SFRJ, št. 70/84) ter sklepoma Izvršnega sveta skupščine občine Ljubljana Vič-Rudnik 159. seje z dne 20/10-1985 ter 176. seje z dne 26/2-1986

SAMOUPRAVNI SPORAZUM

o združevanju poslovnih sredstev do višini obračunane amortizacije za osnovna sredstva

1. člen

S tem sporazumom se udeleženke sporazumemo o:

- medsebojnim urejanju pravic, obveznosti in odgovornosti v zvezi z združevanjem in uporabo svojih poslovnih sredstev do višine obračunane amortizacije za osnovna sredstva,
- organih, ki odločajo o uporabi sredstev,
- spremljanju uresničevanja tega samoupravnega sporazuma,
- opravljanju administrativno-tehničnih del, potrebnih za uresničevanje tega samoupravnega sporazuma.

2. člen

Udeleženke združujemo svoja poslovna sredstva do višine obračunane amortizacije za osnovna sredstva na posebnem računu proračuna občine Ljubljana Vič-Rudnik, kot strogo namenska sredstva za:

- nakup, graditev ali dograditev sredstev zaradi nadomeščanja sredstev, za katera je bila obračunana amortizacija, ki so fizično dotrajana ali tehnično ali tehnološko zastarela za uporabo,
- nakup, graditev ali dograditev sredstev, namenjenih za razširitev ali izboljšanje obstoječih zmogljivosti za odplačevanje investicijskih kreditov in posojil ter zagotavljanje lastne udeležbe pri najemanju investicijskih kreditov in posojil za nakup, graditev ali dograditev razširitvenih ali izboljšanje obstoječih zmogljivosti.

Tehniko združevanja sredstev amortizacije določi Izvršni svet skupščine občine Ljubljana Vič-Rudnik skladno s svojimi pooblastili.